

Ministerie van Veiligheid en Justitie

Verdampende jeugdcriminaliteit

Verklaringen van de internationale daling

'Brown bag-lezing' DSP Groep. Amsterdam, 28
november 2017

**Den Haag: Ministerie van Veiligheid en Justitie,
Jaap de Waard**

Presentatie op basis van artikel:

Bert Berghuis & Jaap de Waard (maart 2017).

Verdampende jeugdcriminaliteit: Verklaringen van de
internationale daling. *Justitiële Verkenningen*, vol. 43,
no. 1, pp. 8-30.

28 november 2017

Achtergrond uitbrengen themanummer 'daling jeugdcriminaliteit'

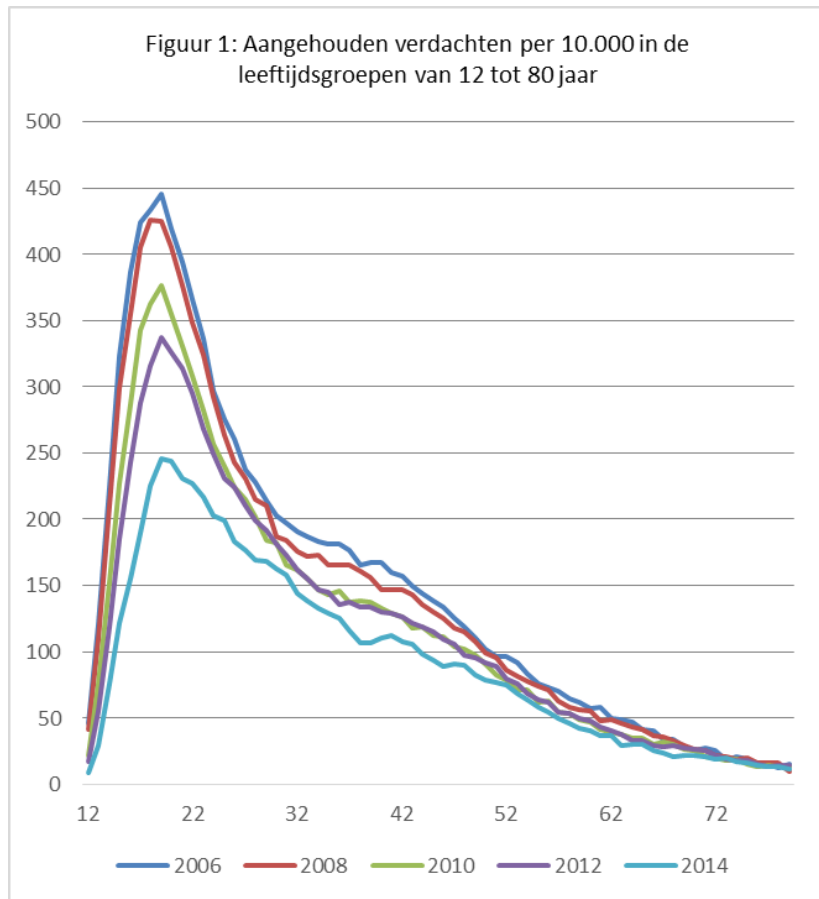
Inhoud

Inleiding	5
<i>A.C. Berghuis en J. de Waard</i> Verdampende jeugdcriminaliteit. Verklaringen van de internationale daling	10
<i>A.M. van der Laan, M.G.C.J. Beerthuizen en H. Goudriaan</i> Ontwikkelingen in de jeugdcriminaliteit, 1997 tot 2015	28
<i>R. Jennissen</i> Trends in de overrepresentatie van jongens en jongemannen met een Marokkaanse achtergrond in de verdachtenstatistiek	50
<i>F. Weerman</i> Social media en smartphones als verklaring voor de daling in jeugdcriminaliteit?	71
<i>M. De Looze en I. Koning</i> Alcoholgebruik bij jongeren in Nederland. Van zultschuit van Europa tot het braafste kind van de klas	88
<i>O. Marie en T. Paulovic</i> Jongeren op school houden, helpt dat tegen criminaliteit?	102
<i>H. Ferwerda en T. van Ham</i> Lessen uit de aanpak van jeugdgroepen	112
<i>S. van Grinsven en A. Verwest</i> Vijf jaar Aanpak Top600: waar staan we nu?	127
Summaries	142
Congresagenda	146

- Waarom?: gebrek aan gebundelde verklaringen waarom de jeugdcriminaliteit is gedaald
- Initiatief samen met redactie *Justitiële Verkenningen* om themanummer uit te brengen
- Benadering vanuit verschillende disciplines
- Doel: verspreiden van kennis over trends en verklaringen daling jeugdcriminaliteit richting verschillende doelgroepen

Een krimpende markt van jeugdige verdachten in Nederland

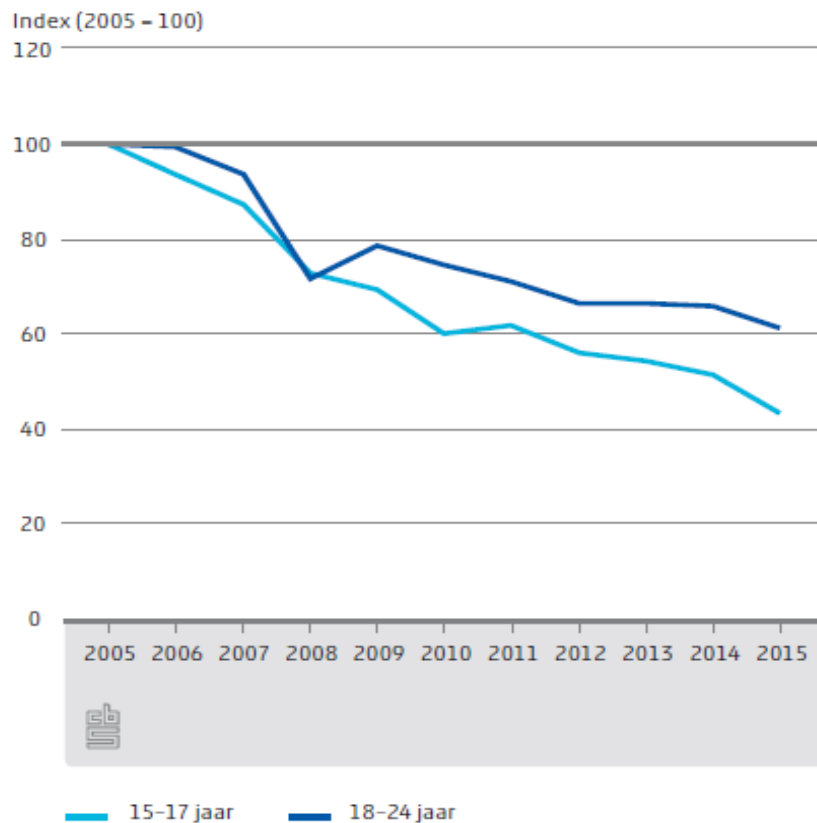

- Het aantal door de politie aangehouden jeugdige verdachten laat een scherpe daling zien: tussen 2006 – 2015: - 60%
- Volgens de leeftijd-criminaliteitscurves: 18/19-jarigen bijna halvering; 16/17-jarigen min 50%; 14/15-jarigen min 65%; en 12/13-jarigen min 80%
- Dus: hoe jonger hoe minder!
- Die daling doet zich zowel voor bij autochtone als bij allochtone minderjarige verdachten

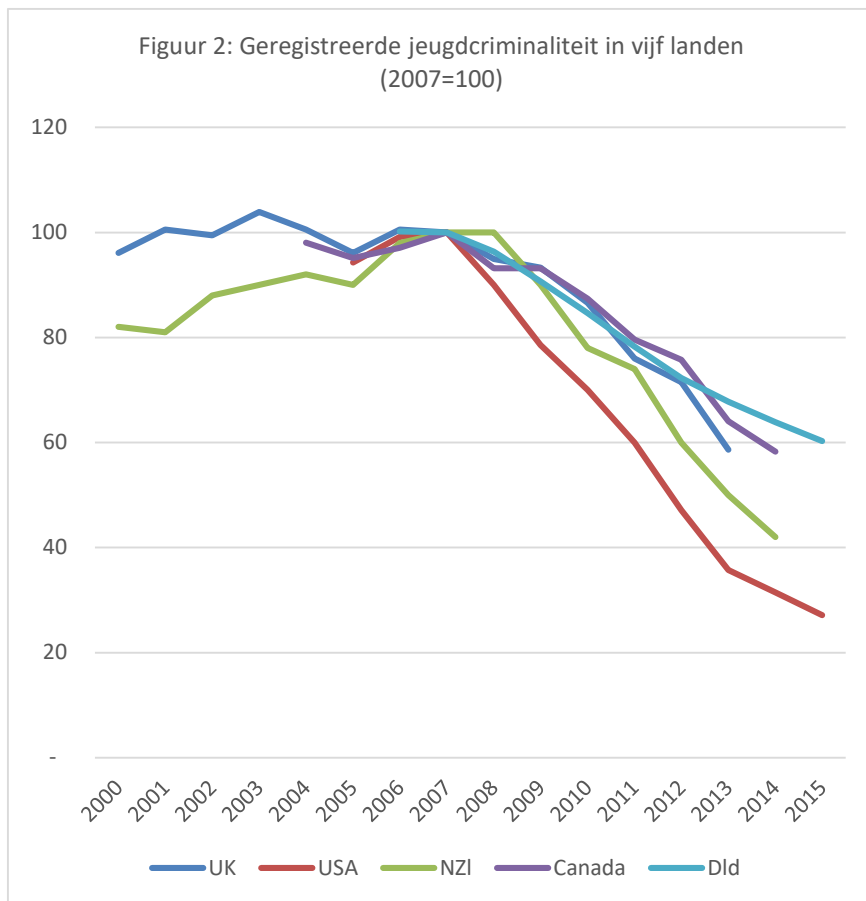
Ook slachtofferschap onder Nederlandse jongeren laat significante daling zien

4.12.3 Slachtofferschap jongeren, 2005-2015

Internationale ontwikkelingen: geregistreerde jeugdcriminaliteit in vijf landen

- ❖ *Duitsland* sinds 2006: - 40%; *USA* sinds 2006: - 75%; *Nieuw Zeeland* sinds 2006: - 60%; *Canada* sinds 2006: - 40%; *Verenigd Koninkrijk* sinds 2006: - 40%.
- ❖ Ook daling in Australië, Schotland, Denemarken, België, Frankrijk en Oostenrijk
- ❖ Tussen 2008 en 2014 daalde in 25 landen van de EU het aantal jeugdige gedetineerden met 41,9%
- ❖ Conclusie: de Nederlandse ontwikkeling is niet uniek. Dat betekent zoeken naar algemene *internationale* verklaringen om daling te verklaren

Verklaringen voor de neergang van de jeugdcriminaliteit: *perspectief 1 Kunnen*

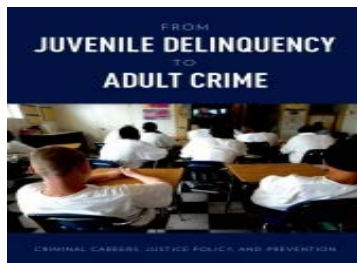

➤ **Kunnen:** niet meer mogelijk, lastiger, forse inspanning, of speciale expertise om delicten te plegen

➤ Beveiligingshypothese → sterk toegenomen beveiliging → steeds lastiger om delicten te plegen →

➤ Steeds minder 'debutanten' onder de jeugd → plegen van eerste 'instapdelict' wordt steeds lastiger

➤ Perceptie van en daadwerkelijk pakkans is toegenomen → smartphones, camera's,

Verklaringen voor de neergang van de jeugdcriminaliteit: *perspectief 2 willen*

- **Willen:** jeugd wil geen crimineel gedrag vertonen vanwege onvoldoende opbrengst, te veel te verliezen, bijvoorbeeld status
- Algemene trend van minder *alcoholgebruik*
- Algemene trend van minder *druggebruik*
- Algemene trend daling *voortijdig schoolverlaten*
- Algemene trend *toename tevredenheid met eigen leven*
- Algemene trend *toename tijdbesteding "achter schermen"* → minder aanwezig in publieke ruimte → meer fascinatie en "kicksubstitutie" via Internet

Verklaringen voor de neergang van de jeugdcriminaliteit: *perspectief 3 mogen*

- **Mogen:** normatieve klimaat, morele afkeuring verbonden aan delinquent gedrag
- Van “permissieve samenleving” naar minder gedogen
- Meer formele afkeurende reacties op crimineel gedrag
- Morele klimaat ten opzichte van criminaliteit is afkeurend gewoden
- Jeugd hecht meer waarde aan “traditionele burgerlijkheid” → meer conformeren aan conventionele samenleving

Verdampende jeugdcriminaliteit: een aantal conclusies

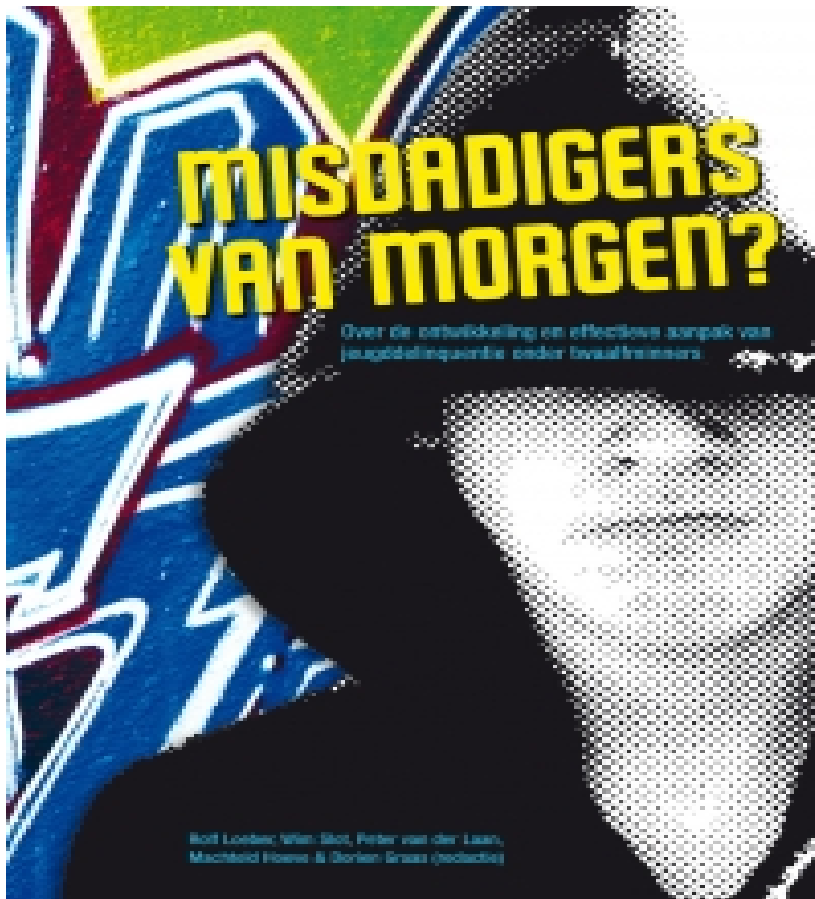
© Copyright Aris
Reproduction rights obtained from
www.SarcomStages.com

- Er is nationaal en internationaal sprake van een spectaculaire daling van jeugdcriminaliteit
- Eerste dominante verklaring: opkomst van smartphones / Internet → veranderende vrijetijdsbesteding
- Tweede dominante verklaring: het (ongemerkt) plegen van delicten steeds lastiger vanwege toename van criminaliteitspreventie → toename pakkans en geleheidsbeperking
- Derde dominante verklaring: afname riskant gedrag, minder drinken / drugs, minder schooluitval

Heeft jeugdcriminaliteit nog een toekomst?

'Hoe verder je terugkijkt hoe verder je vooruit kunt zien'

- Ontwikkelingen op de criminaliteitsmarkt zijn niet of nauwelijks te voorspellen
- De gegeven verklaringen geven ten dele de oorzaken van de daling weer
- Opdrogen van de jeugdcriminaliteit heeft grote gevolgen voor strafrechtelijk stelsel
- Door gebrek aan 'aanvoer' zal de ingezette krimp in de volwassensector verder doorzetten → nog minder celcapaciteit